

Cristian Englert

**Memoriile
unui indezirabil**

roman

POLIROM
2024

— Adina, vrei și tu un ceai? întrebă Fred, intrând în rolul de gazdă. Avem ceai de... (își aplecă o clipă nasul deasupra ceainicului, apoi se întoarse râzând către musafira lui) struguri!

— Pune-ți mai întâi ție un vin fiert, îi aminti grijulie Ana Văideanu, că ești vânăt la față.

— Poate te îmbolnăvești, imită Adina glasul îngrijorat al mamei sale, și-ți pică mustața aia falnică! În ce o să-și mai facă păsările cuib?

Mama ei își acoperi gura cu palma, de parcă insulta de pe buzele ei ar fi plecat. O privi muștrătoare pe fiica ei.

— Adina, interveni și tatăl ei, cum poți să te porți așa cu gazda noastră?!

Ochii îi râdeau însă, dezmințind cuvintele aspre.

— E în regulă, domnule Văideanu, răspunse Fred, strâmbându-se în direcția Adinei, gazda nu se simte ofensată. Însă mi-e teamă că n-avem suficient vin fiert pentru toți musafirii. Adina, cum preferi apa: rece sau foarte rece?

Își turnă vin în cană și sorbi din el cu exagerată delectare.

Adina își înălță nasul mic în vânt, pufni teatral, apoi făcu o piruetă, desfășurând faldurile rochiei albastre.

— Înghețată, dacă poți, să-mi amintească cum să mă port cu dumneata.

Zâmbiră cu toții. Pentru părinții Adinei, ea era încă un copil. Iar ea nu făcea nimic să le dezmință opinia, atâta vreme cât ei erau prin preajmă. Nici urmă de glaciala Adina, pe al cărei chip nu pare să se oglindească niciodată niciun sentiment, nici urmă de distanța la care, mereu, pare să plutească deasupra pământului și deasupra celorlalți. În compania părinților ei, Adina se arăta veselă, glumeață, jucăușă, iar asta răspundea perfect firii lui Fred. Prințul și prințesa țineau la Fred și păreau

să-l considere o alegere firească pentru viitorul tinerei, însă bineînțeles că erau amândoi mult prea bine educați ca să facă vreo aluzie la speranțele lor.

Tânărul se pomeni că oftează. Fără îndoială că, din iubire pentru părinții ei, Adina făcea un efort să pară ceea ce nu era, să simuleze ceea ce nu simțea. El singur o știa cu adevărat, el singur îi simțise înghețul din inimă, el singur degerase în încercarea de a-i descoperi sufletul.

Însă nu era acum momentul pentru regrete și nostalgii. Ascunzându-se în spatele cării de vin fiert, se întoarse către prințul Văideanu.

— Cum mai merge atelierul?

Zâmbetul bărbatului se micșoră imperceptibil.

— Afacerile merg bine. Totuși...

— Alți bătăranii?

— Alții, oftă prințul.

Dădu să așeze cana de vin fiert pe o masă care nu exista, realizează ce face și-și mută pur și simplu cana dintr-o mână în alta.

Fred știa bine prin ce trecea bărbatul, transformat în ultimii ani în ceasornicar. Deși înzestrat cu un talent mecanic ieșit din comun, relația sa cu clienții atelierului nu era una dintre cele mai bune. Se dusesse vestea că la ceasornicăria Timpul lucrează un prinț, iar oamenii veneau de departe să-l vadă. Unii dintre ei erau pur și simplu curioși; alții, mai puțini, dar mai persistenți, nu aveau în minte decât să-l batjocorească. Cum e să muncești pentru cei pe care i-ai privit toată viața de sus?, îl întrebase unul. Alții nu-l scoteau din „alteța voastră regală”, în vreme ce-l chinuiau cu tot felul de reclamații mărunte: ce e cu zgârietura asta pe ecranul ceasului, sau unde e batista în care vi l-am dat învelit, nu se poate s-o fi pierdut, că doar era amintire de la mama, nu cumva ați furat-o, ia să vă văd buzunarele, alteță!

Mai erau și bătăile de pe străzile lăturalnice ale cartierului, pe care bărbați necunoscuți, mereu alții, i le administrau uneori, și batjocura copiilor care îi inventaseră tot felul de nume, de la Dracula la Nae Gogonae și la Prințălăul.

— Sunt convins c-o să treacă, rosti cu convingere Fred. Absurditatea asta nu poate să mai reziste mulți ani.

— Iar tu ești foarte tânăr și foarte idealist, zâmbi amar Văideanu. Știu că ești sincer și bine intenționat și asta îți face cinste. Însă comunismul, pe meleagurile astea, e mai mult decât o modă. Au grijă „prietenii” noștri de la răsărit de asta. O să vină o vreme când cei tineri habar n-o să mai aibă că a existat ceva, *altceva*, înaintea regimului acesta, iar noi, ceilalți, o să fim prea bătrâni ca să ne mai încredem în propriile noastre amintiri... O să vină o vreme când o să ne strângem cu toții, uluiți, în jurul unei bucăți de cașcaval, de parcă ar fi un meteorit picat din cer.

Altădată, Fred ar fi fost tentat să polemizeze cu bărbatul cu tâmplele atinse de argint, însă acum se pomeni privindu-le pe cele două femei, care evitau cu grijă să participe la discuție. Mama Adinei, pe care Fred n-a pomenit-o niciodată să discute politică, ținea privirea plecată, iar cu mâna stângă netezea ciucurii cuverturii. Adina, pe care ocazional a mai auzit-o lansându-se în câte o tiradă împotriva noii ordini a lucrurilor, n-a părut însă vreodată excesiv preocupată de chestiunile care, pe el, îl macină și-l frustrează. Privirea ei părea să se oprească întotdeauna pe suprafața lucrurilor, atrasă de mișcare, de luciu, de culoare și textură. Tânărul petrecuse extrem de mult timp meditănd la creierul Adinei și rezultatele nu erau niciodată aceleași. Uneori, manifesta superficialitate, lipsa ei de interes pentru mecanismele care făceau lumea să funcționeze, pentru problemele și

întrebările abstracte îl făceau să o creadă banală și limitată. Țsta era începutul unei spirale a deznădejdiei, fiindcă, deși se descoperea pe sine disprețuind-o, continua s-o urmeze pretutindeni cu loialitatea încăpățânată a unui cățelandru. Flacăra roșie a părului ei îi aprindea mintea și măruntaiele, gheața albastră a ochilor ei îi trimitea fiori de-a lungul șirei spinării. Cum putea, judeca rușinat și confuz, să fie obsedat de nasul ei, de vocea ei, de curbura, atât de rar zărită, a gambei ei când, intelectual, ea îl respingea? Cum putea s-o... Aici își căuta îndelung cuvintele; chiar și în gând, i-era greu să recunoască adevărata natură a sentimentelor lui. S-o... la naiba!, s-o iubească, dacă o disprețuia? Răspunsul nu era greu de găsit, își zicea, străduindu-se să-și păstreze o rămășiță de obiectivitate: fiindcă era, el însuși, o ființă slabă. Tânjea după ceea ce nu putea avea. Nici n-ar fi fost în stare să și-o imagineze pe eterica Adina trezindu-se la viață din transa în care părea să trăiască, strângându-l tare în brațe și înfigându-și unghiile în pielea lui – imaginea *nu avea sens*, se potrivea oricui altcuiva, dar nu ei – și ca atare, fanteziile lui erau invariabil inocente. Nu îndrăznise, mai mult de câteva clipe fugare, care-i aduceau tot sângele-n obraji, să-și imagineze forma sânilor ei sau moliciunea pântecelui. O îmbrățișare, un sărut în colțul gurii, cufundarea nasului în mătasea pletelor ei – ambiția lui la asta se limita. Era foarte conștient de bizareria acestei cenzuri, și asta-l făcea să se disprețuiască pe el însuși și mai mult. Și-și pierdea și mai mult încrederea în propria inteligență: cum se putea, după atâția ani, să nu știe încă ce dorea Adina de la el? Cum putea să nu ghicească sursa răcelii ei? În ce dicționar putea să caute înțelesul acelui sărut pe buze pe care ea i-l oferise în urmă cu câteva săptămâni? Cum putea o ființă pe care el o suspecta de superficialitate patologică să iradieze o asemenea aură de mister extraterestru?

Nepotrivit moment pentru asemenea reflecții, îi trecu prin minte, și probabil că prințului Nicolae îi pare ciudată lipsa lui de combativitate verbală.

Parcă ghicindu-i gândurile, Adina veni să se așeze pe marginea ridicată a canapelei, apoi, pescuind de lângă ea un exemplar din *Scânteia*, începu să-l răsfoiască.

— Papa, putem să nu discutăm asemenea lucruri deprimante măcar în seara de Anul Nou?

— Așa e, se trezi Fred sărindu-i în ajutor. E sărbătoare! (Zâmbi unei amintiri.) Ați auzit ce s-a întâmplat în Piața Victoriei?... Nu? Ei bine, oamenii primăriei au ridicat un brad mare de tot, cred că are zece-cincisprezece metri, și l-au înfășurat în panglici mai ceva ca pe un bebeluș în scutece. (Râse.) Ce n-au prevăzut ei a fost ploaia de ieri – bălțile au înghețat peste noapte și dimineața în jurul bradului se formase un adevărat patinoar. O mulțime de oameni și nimeni, cu excepția copiilor, nu îndrăznea măcar să se apropie de brad. A căzut o bătrână și și-a fracturat șoldul. Cineva a chemat Salvarea și ambulanța, când a sosit în piață, n-a mai reușit să frâneze. A-nceput să se-nvârtă pe loc! A lovit, nu prea tare, una dintre tonetele ridicate pe trotuarul dinspre Kiseleff și, întocmai ca la biliard, a ricoșat și a pornit-o, încă rotindu-se, înapoi către centrul pieței.

— Să ghicesc, îl întrerupse Adina, fix în direcția bradului?

— Nu-i cinstit! protestă Fred. Ai trecut pe-acolo?

— Jur că nu știam! zâmbi ea. Dar povestirea ta... Știi ce? Prefă-te că n-am zis nimic.

Tânărul ridică din umeri.

— Ei bine, închipuiți-vă ambulanța continuând să patineze, sub ochii a o mie de oameni, lent, lent, din ce în ce mai leent, în direcția bradului încărcat cu panglici și globuri, și toată lumea ținându-și respirația: o să-l lovească sau nu?

— Și?

— Și nu l-a lovit! A fost miraculos! Cu cinci metri înainte de pom toată lumea ar fi jurat că-l mătură cu partea din spate și-l face una cu pământul. Însă, vă amintiți, mașina încă se învârtea... Așa că a mai făcut jumătate de rotație și a trecut mai departe cu cea mai mare grație, de-abia mângâind vârful unei ramuri...

— Pfiu! făcu Ana Văideanu, care urmărise încordată povestirea, aplecându-se vizibil pe marginea canapelei. Deci dezastrul a fost evitat?

— Am zis eu asta? râse Fred. Nu: ratând bradul, ambulanța a continuat să patineze de-a curmezișul pieței. Pe trotuarul dinspre Calea Victoriei era parcată o mașină de pompieri. Ambulanța sosește în pas de vals din direcția pieței. Bum! se izbește de cabina camionului, care însă n-are chef să danseze și rămâne pe loc... Așa că biata ambulanță, dezamăgită în aspirațiile ei, ricoșează încă o dată și nimerește peste capătul coloanei de mașini care așteptau liniștite la semafor.

Făcu o pauză dramatică.

— Asta a fost. Zece minute mai târziu (eram încă acolo, să văd cum evoluează situația), a apărut un pluton de jandarmi înarmați cu găleți cu sare și au început s-o împrăștie în dreapta și-n stânga. Să vedem ce-o răsări la primăvară.

Râseră și ceilalți. Toată tensiunea de mai înainte se risipise.

— Și la noi în magazin au adus un brad, zâmbi Adina. A venit de dimineață Moș Gerilă – care n-are, ca Moș Crăciun, burtă și varice... E bine legat, athletic și poartă pantofii de lac ai secretarului de partid al magazinului – și ne-a adus cadouri. Am primit un pix de plastic din alea ieftine, un exemplar din *România pitorească* a lui Vlahuță și o mandarină.

Fred aplaudă.